

Haugesund kommune Plan for selskapskontroll 2016 – 2020

Innhold

1	Innledning	5
1.1	Krav til selskapskontroll	5
1.2	Plan for selskapskontroll	5
1.3	Former for selskapskontroll	5
1.4	Risiko- og vesentlighetsanalyse	6
2	Oversikt over selskap	8
2.1	Oversikt over selskaper innenfor kommunelovens § 80	8
2.2	Oversikt over selskaper utenfor kommunelovens § 80	10
3	Selskapskontroll 2016-2020	12
4	Gjennomføring av selskapskontroll	13
4.1	Fremgangsmåte	13
4.2	Gjennomføring og rapportering	13

1 Innledning

1.1 Krav til selskapskontroll

Ifølge kommuneloven § 77 nr. 5 skal kontrollutvalget se til at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser.

I forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 14 står det:

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.

1.2 Plan for selskapskontroll

Etter § 13 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner skal kontrollutvalget;

... minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene.

Planen skal vedtas av bystyret, som kan delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden

Innholdet i § 13 i forskriften må sees i sammenheng med kommuneloven § 80, som omhandler hvilke selskap kontrollutvalget og kommunen sin revisor har full innsynsrett i. Det framgår av § 80, 1. ledd at innsynsretten er avgrenset til:

- interkommunale selskap,
- aksjeselskap kommunen eier alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner,
- heleide datterselskap til slike selskap.

Selv om innsynsretten er mer avgrenset, vil kontrollansvaret også omfatte selskap og virksomheter som ikke kommer inn under § 80. Dette er:

- selskap der kommunen har aksjer, men der det også er private aksjeeiere.

1.3 Former for selskapskontroll

Det er to former for selskapskontroll: obligatorisk eierskapskontroll og valgfri forvaltningsrevisjon.

1.3.1 Obligatorisk eierskapskontroll

Eierskapskontroll omfatter kun kommunen sin eierskapsforvaltning, og krever ikke innsyn i enkeltvise selskap. Slike selskapskontroller kan enten omfatte kommunens oppfølging av hele eierskapsporteføljen eller kommunens eierskapsoppfølging av enkeltvise selskap. Eierkontrollen kan f.eks. omfatte:

- kontroll av at kommunen har tilstrekkelig oversikt og kontroll med eierskapene
- kontroll av at eierskapene er forsvarlige i forhold til formål og type virksomhet
- kontroll av at eierrepresentanter har tilstrekkelig kompetanse
- kontroll av at selskapene kommunen har eierinteresser i følger aktuelle virksomhetslover og annen relevant lovgiving
- kontroll av at den som forvalter kommunen sine eierinteresser opptrer i samsvar med kommunen sine vedtak og forutsetninger

1.3.2 Valgfri forvaltningsrevisjon

Selskapskontroll kan også gjennomføres som en forvaltningsrevisjon av utvalgte selskap. Det er ikke pålagt å gjennomføre forvaltningsrevisjon i selskapene, men kommunen kan gjennomføre forvaltningsrevisjoner dersom vurdering av risiko og vesentlighet tilsier det. Forvaltningsrevisjon omfatter systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra bystyret sine vedtak og forutsetninger. En forvaltningsrevisjon av et selskap kan for eksempel omfatte:

- kontroll av om selskapet etterlever krav og føringer fra eierne
- kontroll av om selskapet etterlever krav i relevant regelverk (for eksempel aksjelov/IKS-lov)
- kontroll av om selskapet har tilstrekkelig system og rutiner for internkontroll
- kontroll av om selskapet har en forsvarlig økonomi

1.4 Risiko- og vesentlighetsanalyse

For å utarbeide plan for selskapskontroll er det gjennomført en risiko- og vesentlighetsvurdering for å velge ut relevante selskap og områder for selskapskontroll. Det er spesielt disse forholdene som er vurdert:

1. risiko for at selskapet ikke driver i tråd med bystyret sine vedtak og forutsetninger
2. risiko for at selskapet ikke driver i tråd med lover og regler og på en økonomisk forsvarlig måte
3. risiko for at den som forvalter kommunen sine eierinteresser i selskapet ikke gjør dette i samsvar med bystyret sine vedtak og forutsetninger

Sannsynligheten for avvik og mangler er vurdert opp mot hvor alvorlig konsekvensen av slike avvik og mangler er. To overordnede perspektiv blir lagt til grunn for en slik vurdering:

1. brukerperspektivet
2. kommunens økonomiske interesser

Informasjonen som ligger til grunn for risiko- og vesentlighetsanalysen, og for utvelgelse og prioritering av prosjekt, er samlet inn gjennom flere aktiviteter som har involvert både politisk ledelse, administrativt ansatte og kontrollutvalget. Blant annet har følgende aktiviteter blitt gjennomført:

- Dokumentgjennomgang
- Prosessmøte i kontrollutvalget
- Spørreundersøkelse for administrative ledere i kommunen
- Intervju med administrative og politiske ledere i kommunen

Informasjon som har blitt samlet inn gjennom disse aktivitetene har gitt en god oversikt over risikoområdene knyttet til eierskapsforvaltningen. Analysen er samlet i et analysegrunnlag som ligger til grunn for utvelgelse og prioritering av selskapskontrollprosjekt.

2 Oversikt over selskap

Under følger en oversikt over selskap kommunen har eierskap i. Selskapene er presentert i to tabeller. Den første tabellen inneholder selskap som er omfattet av § 80 i kommuneloven (interkommunale selskap, og aksjeselskap som er heleid av kommunen eller eid sammen med andre kommuner og/eller fylkeskommuner).

Den andre tabellen inneholder oversikt over selskap som kommunen har eierskap i, men som ikke er omfattet av § 80 i kommuneloven, dvs. at det er innslag av private eierandeler o.l. Disse selskapene har kommunen ikke mer innsynsrett i enn de andre aksjonærene. Kommunen kan likevel gjennomføre avgrensede selskapskontroller med hensyn til i hvilken grad selskapet opptrer i tråd med eiernes intensjon, om valg og opplæring av representanter skjer etter kommunen sine regler og rutiner, om rapportering fra selskapet samsvarer med retningslinjer o.l.

2.1 Oversikt over selskaper innenfor kommunelovens § 80

Selskap	Formål	Eierandel
Haugesund Kultureiendom AS	Formålet med selskapet er å drive virksomhet som fremmer kulturlivet og kulturtilbudet i Haugesund kommune, herunder ved å eie og disponere fast eiendom som primært tar sikte på å fremme nevnte virksomheter, samt direkte eller indirekte å delta i virksomhet som andre driver for å fremme kulturelle formål.	100%
Haugesund Teater AS	Haugesund Teater er et heleid datterselskap av Haugesund Kultureiendom AS. Formålet med selskapet er å bidra til å fremme teatertilbudet på Haugalandet, ved særlig å drive teatervirksomhet i den regionen hvor Haugesund er regionsenter, samt hva hermed står i forbindelse.	100%
Haugesund Parkering Holding AS	Formålet med selskapet er å eie og forvalte aksjer i andre foretak som eier, driver og forvalter parkeringshus og annen fast eiendom i Haugesund sentrum, samt hva som dermed står i forbindelse. Selskapet skal bidra til å fremme parkeringsforholdene i Haugesund sentrum, samt tilrettelegge byutvikling med hovedvekt på sentrumsområdene i Haugesund. Selskapet har følgende, heleide, datterselskap: <ul style="list-style-type: none"> • Haugesund Parkering Drift AS • Haugesund Parkering Syd AS • Haugesund Parkering Utbygging Nord AS • Haugesund Parkering Nord AS	
Rønvær Utvikling AS	Formålet med selskapet er drift av prosjektet etablering på Rønvær, utleie og investering i fast eiendom samt hva hermed står i forbindelse.	100%
Uni-K AS	Formålet med selskapet er å gjennom produksjon, handel og tjenesteytende virksomhet skape varige arbeidsplasser for yrkesvalghemmede med lav arbeidsevne. Selskapet har følgende datterselskap og eierskap:	100%

	<ul style="list-style-type: none"> • Fastline AS (100 %) • Adell Group • Viergo AS (6,67%) 	
Rockfest AS	Heleid av Haugesund Kultur- og Festivalutvikling KF. Selskapets formål er å arrangere Rockfest Haugesund som er årlig kulturarrangement, etter ev. retningslinjer fastsatt av generalforsamlingen, for derved å bidra til fremme av rockkulturen og det generelle kulturliv i Haugesund kommune.	100%
Haugaland interkommunale miljøverk IKS	Selskapet skal tjene innbyggerne i deltakerkommunene best mulig når det gjelder rimelige og gode renovasjonstjenester.	57,5 %
Karmsund Havn IKS	Selskapets formål er å planlegge, utbygge og drive havner, samt å trygge ferdselen, på vegne av de kommuner som er deltakere, jf. § 4, og ivareta disse kommuners oppgaver, rettigheter og forpliktelser i samsvar med den til enhver tid gjeldende havne- og farvannslovgivning, jf. havneloven. Haugesund er, sammen med Karmøy kommune, største eier og eier selskapet sammen med Tysvær, Bømlo, Sveio og Bokn.	38,46%
Haugaland Bompengeselskap AS	Formålet med selskapet er å finansiere deler av utbyggingen av RV47 T-forbindelsen, tilføre kapital herunder lån som forrentes og inndras ved oppkreving av bompenger, samt administrere denne ordningen inntil lånene er nedbetalt. Selskapet har ikke erverv som formål.	33,33%
Haugaland Kraft AS	Formålet med selskapet er være eierskap i selskaper som driver produksjon av fornybar energi, sikker og kostnadseffektiv overføring og omsetning av energi, og som tilbyr sikker og kostnadseffektive bredbåndstjenester hvor det naturlig styrker kjernevirksomheten i konsernet, samt hva hermed står i forbindelse, herunder å delta i andre foretak som driver tilsvarende virksomhet. Selskapet skal også ivareta konsern- og hovedkontorfunksjoner.	31,97%
Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS	Formålet med selskapet er å tilby sekretariatstjenester til kontrollutvalgene i deltakerkommunene og nærliggende kommuner. Selskapet skal drives i balanse slik at inntekter fra kommunene dekker kostnadene.	30,99%
Krisesenter Vest IKS	Selskapet skal, på vegne av eierkommunene, sikre etterlevelse av krisesenterlovens § 2 a), b) og c). Selskapet skal være et rådgivende organ for eierkommunene i etterlevelse av lovens § 2 d). Selskapet har ikke som formål å drive virksomhet som gir utbytte til eierkommune.	20,21%
Kinor AS	Selskapet er delvis eid av Haugesund Kultur- og Festivalutvikling KF. Selskapet skal tilby og levere fellestjenester til eierselskapene og andre for å sikre et godt kinotilbud, samt alt som herved står i forbindelse.	17%
Haugalandspakken AS	Formålet med selskapet er å finansiere deler av utbyggingen av transportsystemet på Haugalandet, tilføre godkjente prosjekter kapital herunder lån som forrentes og inndras ved oppkreving av bompenger, samt administrere denne ordningen inntil lånene er nedbetalt. Selskapet har ikke ansvar for prioritering av prosjekter og tiltak.	12,50%
Filmkraft Rogaland AS	Formålet med selskapet er å arbeide for utvikling og finansiering av film og TV-produksjoner, samt utvikling av filmnæringen til å gi kontinuerlig virksomhet og økt	10%

	verdiskapning i Rogaland samt alt som står i forbindelse med dette.	
Haugaland Vekst IKS	Selskapets formål er, på vegne av deltakerkommunene, å drive slikt nærings- og regionalutviklingsarbeid som ellers normalt ville bli utført av kommunene selv, dvs. samarbeid for å fremme og utvikle Haugesundsregionen samt relevant lokalt næringsarbeid, i samsvar med avtale med den enkelte deltakerkommune.	9,09%
Universitetsfondet for Rogaland AS	Formålet med selskapet er å sikre et best mulig tilbud av undervisning og forskning på universitetsnivå innen fagområder som dekker regionens behov, og som yter vesentlige bidrag til landets samlede kunnskapsbehov.	7,89%
Odda Vegfinans AS	Formålet med selskapet er å stå for delfinansiering av planlegging og bygging av ny vei og ny tunnellsøsing for E134 innenfor planområdet som er definert i vedtatte kommunedelplaner for Odda og Vinje kommuner fra 2008, og å bidra til rask og god realisering av prosjektet.	4%
E134 Haukelivegen AS	Selskapet skal arbeide for utbygging og standardheving av E134 Haukelivegen og RV23.	

2.2 Oversikt over selskaper utenfor kommunelovens § 80

Selskap	Formål	Eierandel
Haugesund kommunale pensjonskasse	Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og andre som er pensjonsberettiget.	93,1%
AS Haugaland Industri	Selskapets formål er å drive fabrikkasjon, omsetning og annen virksomhet som kan øke yrkesvalghemmedes muligheter for tilbakeføring til det ordinære arbeidsmarked.	43,78%
Haugesund Stadion AS	Selskapets formål er å erverve, utvikle, bygge, eie, vedlikeholde, leie ut og drive anlegg i forbindelse med utbygging og drift av Haugesund stadion, samt skaffe kapital til utbygging av Haugesund stadion. Selskapet skal også kunne delta i andre foretak, med målsetting om å skaffe økonomiske midler til å bygge, eie og drive idrettsanlegg i Haugesund, herunder ved salg og kjøp av eiendommer og/eller eiendomsforetak.	40%
Haugalandmuseene AS	Formålet til selskapet er å tjene samfunnet og dets utvikling ved å drive museumsfaglig virksomhet innenfor innsamling, forskning, forvaltning og formidling av dokumentasjon og informasjon ellers om Nord-Rogalands natur- og kulturhistorie.	28%
Musikkselskapet Nordvegen AS	Selskapets formål er å fremme bruk av fagmusikere ved å organisere eller arrangere konserter på de forskjellige arenaer i regionen, i offentlig regi som konsertsaler og tilsvarende, samt skoler, institusjoner og lignende.	26,67%
Den norske Filmfestivalen AS	Selskapets formål er å arrangere Den norske Filmfestivalen som et årlig nasjonalt kulturarrangement etter retningslinjer fastsatt av generalforsamlingen.	20%
Destinasjon Haugesund og Haugalandet AS	Formålet til selskapet er markedsføring av reiselivsbedrifter i regionen og andre aktiviteter som naturlig faller sammen med dette, herunder å delta i andre selskaper med lignende virksomhet, kjøp og salg av aksjer, eller på annen måte gjøre seg interessert i andre foretagender.	19,77%

Garpeskjær Eiendom AS	Selskapet er delvis eid av Karmsund Havn IKS (50 prosent). Eierskapet deles med Caiano Eiendom AS.	19,23%
HIL-Hallen AS	Selskapets formål er å bygge, eie og drive idrettssenter samt stå for utleie av hallen og annen virksomhet som står naturlig i sammenheng med dette.	10%
Aski AS	Aski har som formål å attføre yrkeshemmede arbeidstakere til det ordinære arbeidsliv gjennom prøving, trening og kvalifisering.	7,80%
Kinovasjon Norge AS	Selskapet er delvis eid av Haugesund Kultur- og Festivalutvikling KF. Selskapets formål er å eie og eller ha eierandeler i selskaper som driver med virksomhet tilknyttet kinodrift i Norge.	6,83%
Vikinglandet Utvikling AS	Selskapet er delvis eid av Destinasjon Haugalandet AS (33,33%). Andre eiere er Advis As og Lufthavnutbygging AS med 33,33% hver.	6,58%
Vise- og lyrikkfestivalen Haugesund AS	Selskapets formål er å arrangere Vise- og lyrikkfestivalen i Haugesund som et årlig kulturarrangement, ved å ta utgangspunkt i en av Norges eldste festivaler.	5%
Marin Energi Testsenter AS	Formålet til selskapet er å stille til disposisjon testfasiliteter for ny teknologi innen marin fornybar energi under ulike forhold, samt bistand og alt som herved inngår.	1,98%
Norsk Bane AS	Selskapet skal planlegge og realisere et høyfarts-banenett i Norge og gjennomføre de tiltakene som synes nødvendige for å kunne oppnå dette.	0,95%
Sunnhordlandsambandet AS	Selskapet skal arbeide for at en ferjefri vei mellom Stord og Bergen, med bru over Langenuen, kjem med i NTP. Når Sunnhordlandsambandet er komme inn i NTP, skal selskapet jobbe for at Sunnhordlandsambandet blir realisert.	0,92%
Biblioteksentralen SA	Biblioteksentralen skal være et serviceorgan for alle typer offentlige biblioteker. Biblioteksentralen har til oppgave å være hovedleverandør av produkter og tjenester til biblioteker og lignende institusjoner.	0,61%
Fjord Norge AS	Selskapet skal jobbe med internasjonal markedsføring og tilrettelegging for salg for reiselivet i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Det skal særlig arbeides med sesongutvidelse.	0,20%

3 Selskapskontroll 2016-2020

Under følger prioriterte selskapskontroller. Under hver selskapskontroll er det foreslått relevante tema i samsvar med den analysen som har blitt gjennomført. Endelig utforming av problemstillinger og timeomfang vil bli gjort i forbindelse med den enkelte bestilling av selskapskontroll.

Prosjekt	Tema
1 Eierskapskontroll	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunens forvaltning av eierskapsporteføljen<ul style="list-style-type: none"> ○ Oppfølging av selskap ○ Forventinger til inntekter ○ Risikoanalyser ○ Betydning for kommunens budsjett ○ Informasjon til de folkevalgte
2 Karmsund Havn IKS	<ul style="list-style-type: none"> • Eieroppfølging av selskapet • Drift
3 Haugesund stadion AS	<ul style="list-style-type: none"> • Eieroppfølging av selskapet • Drift
4 Haugaland Vekst	<ul style="list-style-type: none"> • Eieroppfølging av selskapet • Drift - næringsarbeid og utvikling for Haugesund kommune

Dersom bystyret ber kontrollutvalget gjennomføre en selskapskontroll, eller kontrollutvalget gjør risiko- og vesentlighetsvurderinger som tilsier at andre selskapskontroller bør prioriteres, kan kontrollutvalget avvike fra vedtatt plan for selskapskontroll. Dersom kontrollutvalget finner det hensiktsmessig kan plan for selskapskontroll rulleres i løpet av perioden.

4 Gjennomføring av selskapskontroll

4.1 Fremgangsmåte

Uavhengig av hvilke form for selskapskontroll som gjennomføres, vil revisjonen følge standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001) så langt dette er praktisk mulig, ettersom det ikke er utarbeidet en egen standard for selskapskontroll.

Hvilke metoder som blir brukt for datainnsamlingen i de ulike selskapskontrollene er avhengig av endelige problemformuleringer i de enkelte prosjektene. Generelt blir det brukt en kombinasjon av flere metoder for å sikre tilstrekkelig bredde i datamaterialet til å kunne utføre en helhetlig analyse og vurdering. En slik metodetriangulering bidrar også til kvalitetssikring ved at en kan sammenligne funn fra de ulike tilnærmingene.

Mulige metoder for datainnsamling og -analyse kan være:

- Dokumentanalyse
- Elektroniske spørreskjema
- Intervju
- Dataanalyse
- Testing av kontroller og rutiner

Det sentrale for å kunne gjennomføre vellykkede selskapskontroller er at kontrollutvalget sammen med revisjonen avgrensner og definerer prosjektene ved hjelp av å konkretisere formål, hvilke problemstillinger som skal bli undersøkt og hvilke kriterium en forventer at revisor skal legge til grunn. Dette kan gjøres ved bestilling av de enkelte prosjektene. Før en selskapskontroll startes opp skal kontrollutvalget godkjenne en prosjektplan som beskriver hvordan prosjektet skal gjennomføres.

4.2 Gjennomføring og rapportering

Revisjonen vil alltid starte en selskapskontroll med å sende et oppstartsbrev med informasjon om prosjektet til rådmannen og eventuelt det aktuelle selskapet. Rapporten vil også bli sendt til høring til rådmannen og eventuelt det aktuelle selskapet før den legges frem for kontrollutvalget. Etter at kontrollutvalget har behandlet rapporten utarbeides det en innstilling som blir oversendt bystyret sammen med rapporten.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.no for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies; Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.